

Vergaderjaar 2019–2020

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 478

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2020

Hierbij stuur ik u ter informatie het eindrapport van het onderzoek «Ruimte voor physician assistants en verpleegkundig specialisten in anderhalvelijnszorg»¹. Dit onderzoek is met behulp van een subsidie van het Ministerie van VWS uitgevoerd door de Hogeschool Arnhem/Nijmegen, Lectoraat Organisatie van Zorg en Dienstverlening.

Dit onderzoek geeft inzicht in het potentieel van anderhalvelijnszorg, waarbij physician assistants en verpleegkundig specialisten betrokken zijn.

Het verplaatsen van zorg die voorheen door een medisch specialist in een ziekenhuis verleend werd naar de patiënt thuis of in een gezondheidscentrum/(wijk)kliniek/huisartsenpraktijk, wordt in dit onderzoeksrapport aangeduid als anderhalvelijnszorg.

De bevindingen uit dit onderzoek zijn een resultaat van een literatuurstudie van nationale en internationale initiatieven, verdiepende interviews en vier praktijkvoorbeelden.

De onderzoekers komen tot de conclusie dat de inzet van de physician assistant (PA) en de verpleegkundige specialist (VS) in de anderhalvelijnszorg nog in een beginfase verkeert. Hoewel de ervaringen bij zowel huisartsen, medisch specialisten, PA's, VS'en en patiënten positief zijn, is het aantal initiatieven (nationaal en internationaal) beperkt. Door de ontwikkeling in en de druk op de gezondheidszorg zien de onderzoekers echter volop kansen voor de PA en de VS in de anderhalvelijnszorg. De inzet van de PA en VS kan wat hen betreft bijdragen aan een kwalitatief hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg.

De onderzoekers doen een aantal aanbevelingen, gericht op de specifiek betrokken veldpartijen en VWS. De onderzoekers doen richting VWS de volgende aanbevelingen:

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

- Stimuleer de juiste zorg op de juiste plek en bespreek dit onderwerp aan de hand van praktijkvoorbeelden in bestuurlijke gremia;
- Evalueer initiatieven van de inzet van de PA en VS in de anderhalvelijnszorg;
- Houd gegevensuitwisseling tussen zorgprofessionals hoog op de agenda.

Ik neem deze aanbevelingen ter harte.

Taakherschikking, in het bijzonder de inzet van de PA en VS levert mijns inziens een belangrijke bijdrage om de zorg doelmatig te organiseren en de juiste zorgprofessional ook op de juiste plek in te zetten. In de gesprekken die in dit verband ook regionaal met de relevante veldpartijen plaatsvinden, komt dit ook met regelmaat aan de orde en worden afspraken gemaakt; ook over een goede uitwisseling van informatie.

Met het programma de Juiste Zorg op de Juiste Plek stimuleer ik dat vernieuwende manieren om zorg te organiseren landelijk bekendheid krijgen en het nieuwe normaal worden. Om deze veranderkundige opgave in de regio te faciliteren heb ik samen met het veld een community gecreëerd waarin kennis en ervaring wordt uitgewisseld, met als doel dat goede voorbeelden zich verspreiden en vermenigvuldigen. Onderdeel van deze community is de website www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl, waarop goede voorbeelden inclusief contactgegevens worden gedeeld. Onder andere de inzet van de VS in de huisartsenpraktijk² en het in het rapport genoemde Ziekenhuis op Wielen³ worden op deze website gedeeld. Via de overleggen met partijen uit de hoofdlijnakoorden wordt men op deze voorbeelden geattendeerd. Ook wordt de community fysiek bijeengebracht. Tijdens lerende bijeenkomsten komen zorginkopers, -aanbieders en -bestuurders samen om in gesprek te gaan en kennis uit te wisselen, bijvoorbeeld over goede voorbeelden en implementatievraagstukken.

Naast het verspreiden van kennis, ervaring en voorbeelden binnen de community, vind ik het van belang dat de randvoorwaarden om succesvolle initiatieven te laten slagen, op orde zijn. Zoals in het rapport wordt geconcludeerd, zijn stevige samenwerkingsverbanden een belangrijke katalysator om anderhalvelijnszorg met PA's en VS'en te organiseren. Ook dit is een belangrijk thema binnen de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Via ZonMw geef ik partijen daarom een financiële impuls voor het (door)ontwikkelen van regionale samenwerkingsverbanden.

Daarnaast vind ik het belangrijk dat aan dergelijke initiatieven een goede (wetenschappelijke) onderbouwing ten grondslag ligt. Daarvoor is het nodig dat beleid, onderzoek en praktijk gezamenlijk inventariseren wat de belangrijkste kennisbehoeften zijn. Het kennisplatform Juiste Zorg op de Juiste Plek buigt zich over deze vragen en stelt jaarlijks een geactualiseerde kennisagenda op die onder andere bijdraagt aan het verzamelen van *evidence* voor initiatieven zoals de inzet van de PA/VS. De aanbeveling om de toegevoegde waarde van initiatieven met PA's en VS'en te evalueren breng ik daarom onder de aandacht van het kennisplatform.

Goede en tijdige informatie-uitwisseling met de cliënt en tussen zorgaanbieders is nodig voor goede kwaliteit van zorg. Het zorgt ervoor dat medewerkers minder tijd kwijt zijn aan het overtypen van informatie en dus meer tijd hebben voor de daadwerkelijke zorg voor de cliënt. Ook voorkomt het fouten en (soms invasieve) onderzoeken. Daarom werken

² <https://www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/praktijkvoorbeelden/verpleegkundig-specialist-neemt-taken-huisarts-over>.

³ <https://www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/praktijkvoorbeelden/allierzorg-ziekenhuis-op-wielen>.

we in concrete stappen toe naar een wettelijke verplichting om gegevens digitaal uit te wisselen: uitwisseling voor uitwisseling wordt gedigitaliseerd op basis van verplichte eenduidige afspraken over taal en techniek. Zoals aangegeven in de derde brief over elektronische gegevensuitwisseling van juli 2019 (Kamerstuk 27 529, nr. 189) bieden we uw Kamer eind 2020 hierover een wetsvoorstel aan.

De inzet van de PA en VS in de zorg blijft wat mij betreft ook de komende tijd hoog op de agenda staan.

Ik zal via het Landelijk Platform Zorgmasters zorg dragen voor verspreiding van dit rapport in de verwachting dat partijen hier hun voordeel mee kunnen doen.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins